

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Frąckowiak

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości W. K.
prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo U.(...) w Ł.
przeciwko Gminie Miasta M.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 marca 2010 r.,
na skutek skargi kasacyjnej upadłego od wyroku
Sądu Apelacyjnego
z dnia 11 grudnia 2008 r., sygn. akt I ACa (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 11 grudnia 2008 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda - Syndyka Masy Upadłości przedsiębiorstwa W. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo U.(...) od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 29 maja 2007 r. Orzeczenie to zaskarżył skargą kasacyjną upadły W. K.

Upadły powołując się na pismo Syndyka Masy Upadłości z dnia 6 lipca 2009 r. oświadczył, że skoro Syndyk zrezygnował ze złożenia skargi kasacyjnej, to na zasadzie art. 65 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze wnoszącym skargę kasacyjną jest W. K., wstępujący w miejsce Syndyka do procesu i popierający skargę kasacyjną we własnym imieniu.

Pismem z dnia 20 sierpnia 2009 r. Syndyk Masy Upadłości W. K. PU.(...) oświadczył, że jego odstąpienie od złożenia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego nie jest równoznaczne i nie może być uważane za wystąpienie z procesu w przedmiotowej sprawie na podstawie art. 65 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego. Syndyk podkreślił, że majątek objęty przedmiotem sporu wchodzi w skład masy upadłościowej a jego wyłączenie z masy upadłości spowodowałoby konieczność umorzenia postępowania upadłościowego w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 144 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego, jeżeli ogłoszono upadłość obejmującą likwidację majątku upadłego, postępowania sądowe i administracyjne dotyczące masy upadłości mogą być wszczęte i dalej prowadzone jedynie przez syndyka lub przeciwko niemu. Ustęp 2 wspomnianego artykułu stanowi natomiast, że postępowania, o których mowa w ust. 1, syndyk prowadzi na rzecz upadłego, lecz w imieniu własnym. Przepisy te jednoznacznie wskazują, że w postępowaniach dotyczących masy upadłości legitymowanym do występowania w nich jest jedynie Syndyk Masy Upadłości. Legitymację syndyka określa się w doktrynie jako tzw. legitymację formalną lub jako podstawienie (substytucja) procesowe. Oznacza to, że syndyk jest stroną w znaczeniu formalnym (procesowym), tzn. działa w postępowaniu we własnym imieniu. Natomiast stroną w znaczeniu materialnym, pomimo ogłoszenia upadłości, pozostaje upadły. On bowiem jest podmiotem stosunku prawnego, na tle którego wyniknął spór. Prowadzenie sporu przez syndyka odbywa się więc na rzecz upadłego.

Użyte w art. 144 ust. 2 prawa upadłościowego i naprawczego wyrażenie, iż postępowania dotyczące masy mogą być wszczęte i dalej prowadzone „jedynie” przez syndyka lub przeciwko niemu oznacza, że upadły będąc stroną w znaczeniu materialnym pozbawiony jest legitymacji formalnej do występowania w tych postępowaniach. Podstawienie syndyka w miejsce upadłego ma więc bezwzględny charakter.

Jak wynika z pisma syndyka odmowa złożenia skargi kasacyjnej nie może być traktowana jako jego wystąpienie z procesu w rozumieniu art. 65 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego. Takie stanowisko należy w pełni podzielić, gdyż syndyk brał udział w procesie przez dwie instancje i ma jako strona procesu prawo do oceny, czy korzystać z nadzwyczajnego środka zaskarżenia jakim jest skarga kasacyjna. Jeżeli syndyk nie składa skargi kasacyjnej to nie znaczy, że występuje z procesu, lecz uważa

go za zakończony. Jego działania w tym względzie, podobnie jak cała działalność, podlegają ocenie sędziego komisarza i odpowiada on za szkody wyrządzone wskutek nienależytego wykonania swoich obowiązków (art. 16 ust. 3 Prawa upadłościowego i naprawczego).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że upadły w sytuacji gdy syndyk nie składa skargi kasacyjnej nie jest osobą uprawnioną (nie ma legitymacji) do wniesienia takiej skargi. Wniesioną przez niego skargę kasacyjną należy wobec tego odrzucić (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).